

SADRŽAJ

Deo prvi.....	13
POJAM KRIMINOLOGIJE I RAZVOJ KRIMINOLOŠKE MISLI.....	13
I. POJAM I PREDMET KRIMINOLOGIJE.....	15
1. Pojam kriminologije.....	15
2. Predmet kriminologije.....	20
II. ODNOS KRIMINOLOGIJE I DRUGIH NAUKA.....	25
III. KRIMINOLOŠKE DISCIPLINE.....	31
IV. ISTORIJSKI RAZVOJ KRIMINOLOŠKE MISLI.....	37
1. Antička misao.....	37
2. Srednjovekovna misao.....	39
3. Humanistička i renesansna misao.....	40
V. OSNOVNI KRIMINOLOŠKI PRAVCI.....	43
1. Klasična škola.....	43
2. Antropološka škola.....	45
3. Italijanska pozitivistička škola.....	48
4. Sociološka škola.....	52
4.1. Francuska škola.....	53
4.2. Čikaška škola.....	55
4.3. Austrijska enciklopedijska škola.....	58
4.4. Nemačka sociološka škola.....	58
5. Škola društvene odbrane.....	60
Deo drugi.....	61
TEORIJSKE OSNOVE ETIOLOGIJE KRIMINALITETA.....	61
I. TEORIJE ZLOČINA.....	63
II. BIOLOŠKE TEORIJE.....	63
1. Uvodne napomene.....	63
2. Frenološka teorija.....	64
3. Teorija nasleđa.....	65

4. Biokonstitucionalna teorija i teorija sklonosti.....	68
5. Hromozomska teorija	73
6. Endokrinološka teorija	74
7. Rasna teorija.....	75
8. Kritički osvrt	76
III. PSIHOLOŠKE TEORIJE.....	79
1. Uvodne napomene	79
2. Psihoanalitička shvatanja	80
3. Teorija inteligencije.....	83
4. Teorija neprilagođenosti.....	85
5. Frustraciona teorija.....	86
6. Bihevioristička shvatanja	87
7. Kritički osvrt	89
IV. PSIHOPATOLOŠKI PRISTUPI.....	93
V. SOCIOLOŠKE TEORIJE	99
1. Uvodne napomene.....	99
2. Teorije socijalne sredine i socijalnih problema.....	100
2.1. Teorija anomalije	100
2.2. Teorija socijalnog interakcizma i etikecije.....	105
2.3. Teorija socijalnih veza i teorija suzdržavanja	108
2.4. Funkcionalizam	110
3. Teorije socijalnog učenja	110
3.1. Teorija imitacije	110
3.2. Teorija diferencijalne asocijacije	111
3.3. Teorija diferencijalne identifikacije	114
4. Kulturološke teorije.....	116
4.1. Teorija podkultura i kontrakultura	116
4.2. Teorija kulturnog konflikta	120
4.3. Teorija društvenih grupa	121
5. Kritička orijentacija u kriminologiji.....	122
Deo treći	129
KRIMINOGENI FAKTORI	129
I. KRIMINALITET KAO INDIVIDUALNI ČIN I DRUŠTVENA POJAVA.....	131
II. KRIMINOGENE DETERMINANTE	135

1. Pojam kriminogenog faktora.....	135
2. Uzročnost kriminalnog ponašanja.....	140
3. Uslovi i povodi kao kriminogeni faktori.....	142
III. FAKTORI LIČNOSTI.....	145
1. Delinkventna ličnost.....	145
2. Opasno stanje delinkventne ličnosti.....	147
3. Kliničke metode u dijagnostici kriminalne ličnosti.....	149
4. Biološki faktori.....	150
4.1. Organske determinante.....	151
4.2. Nasleđe.....	152
4.3. Urođeni faktori.....	153
4.4. Antropološki faktori.....	154
5. Psihološki faktori.....	154
5.1. Psihostruktura i delinkvencija.....	155
5.2. Sklonost i navike kao kriminalna dispozicija.....	157
5.3. Karakter i kriminalne predispozicije.....	159
5.3.1. Pojam karaktera i kriminalne sklonosti.....	159
5.3.2. Agresivnost i kriminalna sklonost.....	161
5.3.3. Egoizam i egocentričnost kao kriminalne predispozicije... ..	162
5.3.4. Malicioznost i kriminalna sklonost.....	164
5.3.5. Deprivacioni faktori delinkvencije.....	164
5.4. Temperament.....	166
5.5. Inteligencija i kriminalna orijentacija.....	167
5.6. Kriminogeni značaj emocija.....	169
5.7. Motivacioni faktori delinkvencije.....	171
5.7.1. Pojam i značaj motiva u kriminologiji.....	171
5.7.2. Uticaj motiva na neposrednu kriminalnu delatnost.....	173
6. Psihopatološki faktori.....	176
6.1. Uvod.....	176
6.2. Duševni poremećaji.....	178
6.2.1. Duševna zaostalost.....	179
6.2.2. Psihotična stanja.....	181
6.3. Neurotični poremećaji.....	187
6.3.1. Pojam neurotične ličnosti i prestupnika.....	187
6.3.2. Oblici neurotičnih pojava i prestupništva.....	189

6.4. Poremećaji ličnosti	192
6.4.1. Pojam i vrste poremećaja ličnosti	192
6.4.2. Psihopatije	193
6.4.3. Ostali poremećaji ličnosti	196
IV. SOCIJALNI FAKTORI	199
1. Pojam i suština socijalnih faktora	199
2. Ekonomski uslovi	200
2.1. Ekonomske determinante socijalnih devijacija	200
2.2. Siromaštvo kao kriminogeni faktor	201
2.3. Kriminalitet izobilja	205
3. Migracioni faktori	206
4. Uticaj tranzicionih procesa	211
5. Ratni uslovi	216
6. Uticaj obrazovanja	218
7. Uticaj masovnih medija	222
7.1. Značaj i uticaj medija na javno mnjenje i devijacije	222
7.2. Medijski kriminalitet i njegove posledice	224
7.3. Preventivni uticaj medija na kriminalitet	231
8. Porodični faktori	232
8.1. Pojam i socijalna uloga porodice	232
8.2. Strukturalne anomalije i porodični kriminalitet	234
8.3. Porodični faktori maloletničke delinkvencije	236
8.3.1. Psihološka shvatanja	236
8.3.2. Sociološki pristupi	238
9. Slobodno vreme	239
10. Socijalna obeležja i kriminalitet	242
10.1. Društveni status	242
10.2. Profesija	243
10.3. Pol	244
10.4. Narodnost	249
10.5. Uzrast	251
11. Oblici društvene svesti i kriminalitet	253
11.1. Pojam društvene svesti i odnos prema kriminalitetu	253
11.2. Politika	254
11.3. Religija	255

11.4. Ideologija.....	257
11.5. Moral	258
11.6. Pravo.....	260
12. Socijalno-patološke pojave	261
Deo četvrti.....	263
POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA	263
I. POJAM I POJAVNI OBLICI KRIMINALITETA.....	265
II. DELIKTI NASILJA.....	267
1. Krvni delikti	269
1.1. Pojam, vrste i opšte karakteristike.....	269
1.2. Uzroci krvnih delikata.....	271
1.3. Tipologija delinkvenata.....	273
1.3.1. Pojam ubice i tipologija.....	273
1.3.2. Serijski ubica	276
2. Porodično nasilje	277
2.1. Pojam i vrste porodičnog nasilja.....	277
2.2. Uzroci porodičnog nasilja	279
2.3. Nasilje prema deci.....	281
2.4. Bračno nasilje.....	282
3. Delikti protiv čovečnosti	287
3.1. Pojam, pravna priroda i opšte karakteristike.....	287
3.2. Zločini protiv mira i humanitarnog prava	290
3.3. Delikti genocida	291
3.4. Ratni zločini	293
3.5. Tipologija ratnih zločinaca.....	293
4. Terorizam	296
4.1. Pojam terorizma	296
4.2. Opšte karakteristike.....	301
4.3. Vrste i oblici terorizma.....	305
4.4. Uzroci terorizma.....	311
4.5. Krivičnopravni aspekti terorizma.....	315
4.6. Oblici terorističkog organizovanja i ličnost teroriste	317
4.6.1. Terorističke organizacije.....	317
4.6.2. Ličnost teroriste.....	320
5. Politička delinkvencija	321

III. IMOVINSKI DELIKTI.....	327
1. Pojam i vrste.....	327
2. Klasični imovinski delikti	327
3. Imovinski delikti fizičkog nasilja.....	329
4. Prevarni imovinski delikti	333
5. Ostali oblici	333
6. Uzroci imovinskih delikata i tipologija delinkvenata	334
IV. PRIVREDNI KRIMINALITET	337
1. Pojam privrednog kriminaliteta.....	337
2. Opšte karakteristike.....	339
3. Uzroci privrednog kriminaliteta	341
4. Vrste privrednog kriminaliteta	343
4.1. Delikti zloupotrebe položaja i ovlašćenja	343
4.2. Finansijske prevare.....	345
4.3. Kriminalitet „belog okovratnika“ i delikti korupcije	352
4.3.1. Kriminalitet „belog okovratnika“.....	352
4.3.2. Delikti korupcije.....	353
4.3.3. Međunarodna dokumenta o korupciji	356
4.4. Krijumčarenje i ilegalna trgovina.....	357
V. ORGANIZOVANI KRIMINALITET	363
1. Pojam organizovanog kriminaliteta	363
2. Obeležja organizovanog kriminaliteta	365
3. Krivičnopravna priroda organizovanog kriminaliteta	370
4. Uzroci organizovanog kriminala	373
5. Odlike i tipovi kriminalnih struktura.....	374
6. Vrste kriminalne aktivnosti	382
6.1. Nedoželjena trgovina	383
6.1.1. Trgovina narkoticima	384
6.1.2. Trgovina oružjem	388
6.1.3. Trgovina ljudima	392
6.1.3.1. Trgovina belim robljem.....	392
6.1.3.2. Trgovina ljudskim organima	396
6.1.3.3. Krijumčarenje migranata.....	397
6.2. Organizovana prostitucija i kocka.....	398
6.2.1. Organizovana prostitucija.	398

6.2.2. Organizovana kocka.....	401
6.3. Pranje novca	402
6.4. Reket.....	409
6.5. Ostali oblici kriminalnih aktivnosti.....	412
VI. SEKSUALNI DELIKTI.....	417
1. Pojam i opšte karakteristike	417
2. Vrste seksualnih delikata.....	419
2.1. Sadistički delikti – silovanje	420
2.2. Seksualno zlostavljanje i uznemiravanje.....	422
2.3. Seksualne devijacije	426
3. Uzroci seksualnih delikata	428
4. Tipologija seksualnih delinkvenata	432
VII. SAOBRAĆAJNA DELINKVENCIJA	437
1. Pojam i karakteristike.....	437
2. Vrste i posledice saobraćajne delinkvencije.....	438
3. Faktori saobraćajne delinkvencije.....	440
3.1. Opšti činioci uzročnosti i uslova	440
3.2. Objektivni faktori	441
3.2.1. Društveni faktori	441
3.2.2. Tehnički faktor	443
3.2.3. Prirodni faktori	444
3.3. Subjektivni faktori.....	444
4. Saobraćajni delinkvent	447
VIII.KOMPJUTERSKI KRIMINALITET	451
1. Pojam kompjuterskog kriminaliteta	451
2. Opšte karakteristike.....	454
3. Vrste kompjuterskog kriminaliteta.....	457
3.1. Problemi klasifikacije kompjuterskog kriminala	457
3.2. Haking kriminalitet	459
3.3. Kompjuterske zloupotrebe	460
3.4. Kompjuterske prevare	461
3.5. Kompjuterske sabotaze	462
3.6. Kompjuterski terorizam.....	462
3.7. Kompjuterska piraterija.....	463
3.8. Kompjuterski vandalizam	464

3.9. Kriminal vezan za kompjuterske mreže	465
4. Faktori kompjuterskog kriminaliteta	465
4.1. Tehnički i tehničko-tehnološki faktori	466
4.2 Neefikasna prevencija	467
4.3 Faktori pravne (ne)regulacije	470
4.4 Subjektivni faktori	471
5. Tipologija kompjuterskih delinkvenata	471
IX. MALOLETNIČKA DELINKVENCIJA	475
1. Pojam maloletničke delinkvencije	475
2. Maloletnički kriminalitet	479
3. Socijalno-patološke pojave maloletnika	482
4. Prekršaji maloletnika	484
5. Faktori maloletničke delinkventnosti	484
5.1. Uvodne napomene	484
5.2. Biološki i psihološki faktori	485
5.3. Socijalni faktori	489
X. EKOLOŠKI KRIMINALITET	497
1. Pojam i oblici ekološke devijantnosti	497
2. Posledice ljudske delatnosti u prirodi	500
3. Etiološke osnove ekološke devijantnosti	503
4. Krivičnopravni standardi, regulacija i efekti	508
XI. RECIDIVIZAM	511
1. Pojam recidivizma	511
2. Kriminološko-penološki značaj recidivizma	512
3. Tipologija recidivista	514